

Гомельскі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ
І ПРАФКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 20 (580) Суббота, 16 чэрвень 1984 г.

Газета заснована ў вераскі
1969 года. Выходзіць
раз у тыдзень

Цена 2 коп.

ЗАЛЕЖЫЦЬ ТОЛЬКІ АД ЦЯБЕ

Білет і паблажлівасць выкладчыка. Выйшы такіх спадзіўнай, зразумела, не вельмі раздасныя: вялікі працент «слабенікі» троек у залікоўках ці нават горш — нездавальнічых адзінок.

Удвая больш прыкра, калі та-
кі жа поглядай пачынаючы пры-
трымлівашца першакурснікі.
Засвоеную дрэнную прывычку
не спадзівацца на свае слы, а
шукася іншых вінаватых треба
выкараніць адразу, каб не пе-
рашкаджала яна на працягу аст-
атніх гадоў вучобы ва ўнівер-
сітэце.

Мабысь, кіраваліся прыні-
манем «можа прынесі» на экзамен-
це па матаналізу і тия студэнты
группы М-15, якім дацэнт А. У. Гаўрылюк паставіў складны.
Бяспечна, што матэматычны
дисцыпліні — адны з най-
більш складных, якія вы-
вучаюцца студэнты ўніверсітэта.
Але ж гэта не можа быць апра-
даннем для тых, хто на экзамене-
нах атрымлівае нездавальнічы-
хы адзінкі і тройкі, як гэта
здарылася ў названай вышэй
групе. Тут у асноўным беды
першакурснікі ацэнены на
«нездавальнічы». Неабходна зра-
біць многім з іх належныя
вывады і рыхлаўшча да астатніх
экзамену больш сур'язна.

На жаль, застаюцца ў буду-

чых матэматыкаў, як і на неко-
торых іншых факультэтах, не
належны адносны да грамад-
скіх дысцыплін. Так, у групе
М-23 пасля экзамена па марк-
сіцка-ленінскай філософіі, які
прымаў дацэнт Р. Я. Мініякоў,
у экзаменациі ведамасці
з'явіліся дзея двойкі і 10 эда-
вальнічых адзінок.

На матэматычным факультэ-
це студэнтамі здадзена пакуль
што па два экзамены, і дацэнт ці-
пер грунтуючы аналіз паспяхов-
асці немагчымы. У адных груп
справы ідуць лепш, у других —
крыху горш з-за тых студэнтаў,
хто не здаў яшчэ залікі і не да-
пушчаны да экзамену. Пакуль
што нядрэння ідуць справы ў
групах М-21, ПМ-35, у якіх
пасля першага экзамена па ды-
ферэнцыяльнай геаметрыі і
ураўненнях матэматычнай фізі-
кі, што прымалі дацэнты М. В.
Селькі і У. І. Міроненка, па-
стаўлены ў асноўным выдатныя
і добрыя адзінкі.

Як з'яўляецца пачвярджае ганаро-
вася права называцца ленін-
скі стышнедыктай будучы мат-
эматацік-праграміст Валянчына
Малашанка. Яшчэ дзея піцер-
кі з'яўліліся ў яе залікоўках.

Экзаменацийная сесія на мат-
факу заканочыцца 30 чэрвень.
Вытрымка ёсць паспехова — на-
дёйная задача студэнта —
будучы матэматык. І гэта за-
лежыць толькі ад іх саміх. Пас-
матыка аб гэтым ім трэба за-
седы.

Т. НІКАЛАЕВА.

На здымку: Віктар Таланаў на дзяржаўным экзамене па на-
уковаму камунізму.

Фота А. Пашкевіча.

Для выдатніка вучобы Вікто-
ра Таланава дзяржаўны экзамен
на науковому камунізму быў
апошнім ва ўніверсітэце. І на гэты
раз ён парадаваў камісію
глыбокім ведамі. На ўсе пытанні
экзаменаторынага белета
выпускнік адказаў грунтоўна
і пераконаўчы. Рацыйна камісія
аднадушнае — «удытана».

Пасля абароны дыпломнай
работы і адпачынку Віктар пад-
ае працаўца ў Светлагорскім
вытворчым агентстве «Хімвал-
акно». Атрымалі веды на ма-
тэматычным факультэце па спе-
цыялізации «Прыкладная ма-
тэматыка» дазволілі маладому
спецыялісту паспехова спра-
ўляцца са службовымі абязяз-
камі.

на долядзе агародных
культур.

Другая брыгада ўні-
версітэта пад кіраўніцтвам
загадычыка кафедры
тэарэтычных асноў фі-
зічнага выхавання да-
цэнта Ул. А. Баркова
гэтым днімі працуе ў
падшыфным саўгасе «Рэакі»
Веткаўскага раёна. У мінулі аўтарам
таго, каб надвор'е не спрыяла
традыцыйнай працы,
Аднак, як паведамі
Ул. А. Баркоў у штаб-

працоўных спраў уні-
версітэта, за першы
дзень было нарыхтава-
ныя тры тоны сена.

Калектыв ўніверсі-
тэта імкненца не
толькі паспехова вы-
кананы ўзятыя абязяз-
цельствы перад падшыф-
нымі гаспадаркамі, але
тож год падрыхтоўкі да
сладкага юбілею выхава-
нія на рахунак фонду
міру пералічана звыш
500 заробленых рублёў.
За ўесь працоўны пе-
рыйяд гэта лічба значна
павялічыцца.

ДА ВЫНІКАУ
ВУЧОВЫ У СІСТЕМЕ
ПАЛІТЫЧНАІ АСВЕТЫ

СПРАВА СУР'ЁЗНАЯ

Рашаючая роля ў нау-
чанні ў выхаванні молады
належыць выкладчыкам. Ад
іх наукоўскай і педагогічнай
кваліфікацыі, ідэйна-тэарэ-
тычнага і маральна-гумані-
тарнага ўзроўню ўпраўляю-
чыя падрыхтоўкі, павышэнню

надріхтоўкі слухачоў, аказа-
вае ім, як выкладчыкамі
выхавацелям, неацэненню да
памогу ў работе са студэн-
тамі.

Вялікую дапамогу ў рабо-
це філіяла ўніверсітэта
марксізму-ленінізму аказа-
вае партком ГДУ, партыйныя ар-
ганізацыі факультэтаў. Яны
пастаянна цівяціць пытан-
ніямі зместу і якасці занят-
каў, регулярна кантrolloў-
ваюць наведванні слухач-
амі, своечасова прымаюць
неабходныя меры да наяд-
байніх слухачоў, якія несво-
е часова здаюць экзамены і
заняткі.

У пастаўніве ЦК КПСС і
Савета Міністраў СССР «Аб
мерах па ўдасканаліванию
падрыхтоўкі, павышэнню ква-
ліфікацыі педагогічных кад-
раў сістэмы асветы і прафе-
сіянальна-тэхнічнай адука-
цыі і паліпшэнню ўмоў іх
працы і быту» ад 15 мая
1984 года ўказаўца на не-
абходнасць «...сканцэнтра-
ваць намаганні педагогіч-
ных калектываў, партыйных
арганізацій вышэйшых і ся-
редніх спецыялізных нау-
чальных установ, якія ры-
хтуюць кадры для сістэмы
народнай і прафесіянальной
тэхнічнай адукацыі, на ўса-
мернім павышэнні ўзроўню
ідэйнай і прафесіянальнай
падрыхтоўкі спецыялісту, вы-
ховаўцаў іх актыўнымі пра-
вадылікамі высокага грамад-
зіянскага абавязку, праца-
любства, маральнай чысціні,
шырокай зруднасці і куль-
турнай.

Паспехова ражаець такія
складаныя задачы, пастаў-
леныя партыі на далейшы
удасканаліванию каму-
ністычнага выхавання буду-
чых спецыялісту, могучы
выкладчыкі, якія самі паста-
янна павышаюць свой ідэй-
на-тэарэтычны ўзроўень. Ас-
новай камуністычнага выхава-
нія савецкіх людзей з'яў-
ляецца фарміраванне нау-
ковага марксісцко-ленінскага
светапогляду. У гэтай спра-
ве вялікая роля належыць
студэнтам партыйна-паліты-
чнай адукацыі. Значнае ме-
сце ў ёй адводзіцца ўнівер-
сітэту марксізму-ленінізму.

Больш дзесяці гадоў праца-
юще ў ГДУ філіяле ўніверсі-
тэта марксізму-ленінізму Го-
мельскага АК КПБ. За гэты
час яго закончылі звыш
400 выкладчыкаў і супра-
доўнікаў нашага ўніверсітэта.
Чытаючы лекцыі і пра-
водзічы практичныя заняткі
філіяле высокакваліфіка-
ванных спецыялістіў. Сярод іх
професар У. М. Калмыкоў
дацэнт У. С. Дайчэка, У. І.
Качаткоў, А. А. Фісякоў,
старши выкладчык А. І. Ка-
нашэвіч і інш. Арганізацыя
і правядзенне заняткі на
высокім ідэйна-тэарэтычным
і метадычным узроўні з'яў-
ляецца добраі асновай да-
лейшага ўдасканалівания
ідэйна-тэарэтычнага ўзроўню

работы філіяля ў целы.

У. СІЗОНЕНКА,
рэктар філіяла ўнівер-
сітэта марксізму-ленінізму
пры парткоме ГДУ,
кандыдат
гістарычных наукаў.

У ПАРТКОМЕ

Разам з філіялам ўніверсітэта марксізму-ленінізму — афко-
ма КПБ у ГДУ існуе шырокая сетка іншых падраздзяленій
сістэмы палітычнай асветы. Ва ўсіх яе зменнях ужо таксама
закончыліся научныя год і праведзены падагульніцкія заняткі. Аб выйк-
шы з падагульніцкіх заняткі
партыйнага камітэта намеснік яго сакратара па ідэалагіч-
най работе дацэнт кафедры палітэканоміі Г. Д. Белугаў.
У сваім выступленні ён адзначыў, што ў прыходзячым нау-
чальным годзе праведзена значная работа па ўдасканалів-
анню вучобы ў сістэме палітасветы, яна вяліся на больш высо-
кім наукоўскім і тэарэтычным і метадычным узроўні. Гэтыму
задзейнічала ў значайнай ступені ліквідацыя былога раздробле-
нія разнастайных семінараў і школ.

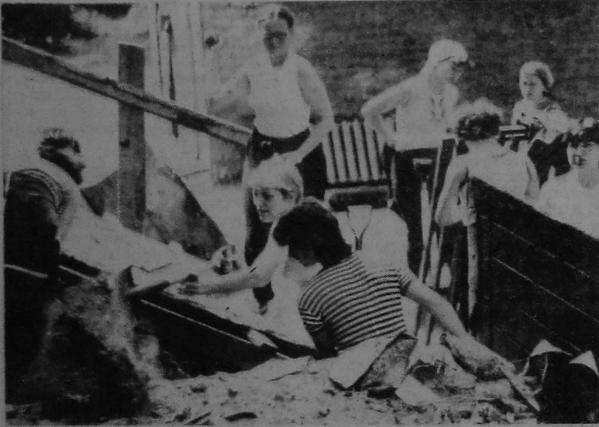
Партком паставіў задачу перад партыйнымі бюро і пра-
гандыстамі, кіраўнікамі тэарэтычных семінараў і школ сі-
стэмы палітасветы ў прадстаячым научальном годзе зама-
цаваць дасягнутыя поспехі і яшчэ на больш высокі ўзроў-
ні змяніць ідэйна-палітычную загартоўку ўсіх слухачоў.

**РЕКТАРУ ГОМЕЛЬСКАГА
ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА**

Аддзел культуры Веткаўскага райвыканкому выказвае падяку студэнтам 1-га курса білфака, групы Б-12 — слухачам народнага універсітэта маральна-эстэтычнага выхавання і дацэнту кафедры філософіі т. Гаранінай Тамары Пітровіне за дзеянію дапамогу ў работе па добраўпрадаванні тэртырыі музея народнай творчасці ў г. Ветка.

С. І. Гулевіч,
заг. аддзела культуры
Веткаўскага райвыканкому.

ПАЧЫН ПАДТРЫМАЛІ

*Справаздачы і выбары
у партарганізацыях*

ФЛАГМАНУ— УПЭҮНЕНЫ КУРС

Недалёкі той час, калі фізічны факультэт з поўнай падставай называлі флагманам універсітэта. Ён з'яўляецца не толькі адным з самых вялікіх па колькасці студэнтаў, выкладчыкі і супрацоўнікі. Вартага нагадаць, што тут начальнікі стварацца і пасляхова развіваша першыя ў ГДУ навуковыя падраздзяленні, факультэт першым у рэспубліцы атрымаў індывідуальны план падрыхтоўкі маладых спецыялістаў.

У папярэднія гады было многае зроблена для павышэння якасці вучэбнай практыкі і пасляховасці студэнтаў, паглыблення навуковых даследаванняў і росту эфектыўнасці ад іх укаранення, умацавання сувязі з вытворчасцю. Заканамерны быў і агульны вынік: па праграме некалькімі гадоў фізічны факультэт упўнена ўтрымліваў першынство ва універсітэцкім сацыялістычным спаборніцтве. Аднак за апошні час яго пазыцыі некалькі пахінуліся. Лідерства ў спаборніцтве і пераходны Чырвоны сцяг заваяваў матэматычны факультэт.

Трэбовынны стаў той факт, што ў бытчым наўчальным годзе фізічны факультэт утрымліваў незадыядноснае «першынство» па разглядзе персанальнай спраў камуністу. Даволі прыкметны збор ў дысцыпліне студэнтаў. Пропускі імі занітаў без узялікіх прычын вельмі частыя. Не на належным узроўні вядзенца істотна відзіцца на практычнай работе ў інтэрніце. Таму заканамерны сталі парушэнні правіл сацыялістычнага супольнага жыцця і нават амаралістичных учынкі жыхароў інтэрната.

Усё вышэй сказанае па-сапраўднаму непакоіць камуністу фізічнага факультэта, што асабіста адчуваецца на справаўдзачнай выбарнай партыйнай сходзе, які адбыўся 13 чэрвеня. Як дакладыкі, сакратар партыі Т. П. Жалонікіна, тады і выступіўшы ў спрэчках, перш за ёсць завастрыйні ўвагу на навырашаных праблемах, навыкарыстаны рэзэрв і магічысціах. Па ёсць пытання факультэцкага жыцця разом з іншымі пасляховасці атрымалі падтрымку ў патрабаванні ХХVI з'езда КПСС, наступных пленуму ЦК КПСС, пастаноў партыі і ўрада па вышэйшай школе.

На справаўдзачнай выбарнай сходзе выступілі загадчыкі кафедр М. У. Максіменка, І. Ф. Дабравольскі, У. М. Шкодзін, дэкан У. М. Старынка, яго намеснік Д. Р. Лін, загадчыкі праблемнай навуковай-даследчай лабараторыі фізіка-хімічных пракцесаў тэхнікі М. І. Ігоранікі, старшыня студэнцкага прабандура В. Кузыміч, член камсамольскага бюро факультэта, адказны за будаўніцтва атрады М. Дзярэгачу і інш. У атмебераванні справаўдзачнага даклада прыняў ўдзел кожны чацвёрты камуніст. У выступленні кожнага з іх была заклопочанасць вірнікі факультэта не перадаваюць пазіцыю. Для ітага ж патрэбна павысьці адказнасць кожнага члена факультэта за даручаны ўчастак работы, за больш паслаховаў алаводзванне студэнтамі абраціць спецыялістамі.

Асноўныя задачы фізічнага факультэта, яго пірвичны партыйны арганізацыі на новы перыяд былі дэталёва выкладзены ў выступленні члена парткома, рэктара універсітэта, акадэміка АН БССР Б. В. Бокуця, які адказаў таксама на ўзімкішы ў ходзе спрэчак пытанні.

На справаўдзачнай выбарнай сходзе прынята разгорнутая пастаноў, якая з'яўляецца канкрэтнай праграмай дзеяніасці партарганізаціі ў новым наўчальным годзе.

Выбраны новы састаў партыйнага бюро. Яго сакратаром зноў стала асистэнт кафедры агульной фізікі Т. П. Жалонікіна.

ПОЎНЫМ ходам ідуць цяпер работы па рэканструкцыі музея народнай творчасці ў г. Ветка. Да 40-годзіні з дня выхавання Беларусі ад німецка-фашистскіх захопнікаў ён прыме наведвалішчай у адноўленым памяшканні. І ў тым, што ў гонар знамінай даты гасцінна расчыніцца дэвэрмузей, вялікая заслуга студэнтаў нашага універсітэта.

У адным з красавіцкіх нумароў шматыражнай газеты была змешчана нарадаўніцкая загадчыцы сектара ідэйна-выхаваўчай работы бібліятэкі ГДУ Н. Капшы, у якой расказвалася аб каштоўнай інцыдэнце студэнта матфака — слухачаў факультэта этнікі і эстэтыкі народнага універсітэта маральна-эстэтычнага выхавання аказаў пасильную дапамогу ў рэканструкцыі Веткаўскага музея. Самі інцыдэнты арганізоўвалі выязны наядзелнікі на Ветку, выканалі там значны аб'ем будаўнічых работ. А хутка сярод студэнцкай моладзі універсітэта, слухачоў народнага універсітэта маральна-эстэтычнага выхавання знайшліся

хто падтрымаў карыснае пачынанне будучых матэматыкаў.

На добраўпрадаванні тэртырыі музея народнай творчасці выехала на чале з дацэнтам кафедры філософіі Т. П. Гаранінай студэнты групы В-12 біялагічнага факультэта. Дружна кіпела работа. З выдатнай якасцю выканалі юнакі і дзяўчыны дадзены аб'ём работ і заслужылі щырый удзялчансць дыктора музея Р. Ф. Шклярава, аддзялена

культуры Веткаўскага райвыканкому.

На наступным тыдні сваю дапамогу ў рэканструкцыі Веткаўскага музея ажануць студэнты 2-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

На здымках: 1. Студэнты групы В-12 біялагічнага факультэта разам з дырэктарам музея народнай творчасці Р. Ф. Шкляравым (у цэнтры). 2. Будучыя біёлагі на добраўпрадаванні тэртырыі музея.

Фота С. Чубукова,
студэнта 1-га курса біяфака.

Прапануем абмеркаваць

У ВЫШЭІШАІ школе цяпер німа праблемы больш сур'ёзней і вострай, чым прамлема выхавання студэнтаў. І ў першую чаргу выхавання ў пачуцці абавязку і адказнасці.

Перакананы, што многія вузавіцкія беды народніцтва мінаваліся недахоламі ў выхаванні. Не будзем закрываць вочы на пагарашэнне дысцыпліны студэнта. Я прапануем факультэту больш дванаццаці гадоў і пытанні дысцыпліны адымаваць у два—трэх разах больш часу, чым, скажам, восем—дзесяць гадоў назад.

Чым гэта растлумачыць? Прычыны наўгуд вядомы. І хайди ах іх ужо гаварылі і пісалі, я лічу неабходным прапанаваць гэту разомову, таму што за словамі павінны пачынацца дзеянні. У апошніх гады ў связі з памяшканнем конкурсу да нас паступае з школы нямала маладых людей са слабымі ведамі, але цвёрда засвоенымі яшчэ ў школе перакананім: двойку вы мне не паставіце, за дзвёры не выганіце. І сапраўды, вышэйшая школа стварае глему для ўкарэнення гэтага погляду.

Пагоня за захаваннем вузавіцкага наўтынгенту любой цацкі прывыка да таго, што галоўным сродкам уздзялення на тых, хто не выконвае сваіх абавязкаў, сталі толькі бяскоңцы гутары, угавораны і растлумачні. Парадакальнаўская реч. У прымысловасці, на транспарце, на будоўлях, у сельскай гаспадаркі прымаюцца дзеянскія меры да злосных парушнікаў дысцыпліны.

А ў навучальных установах спадзяемся толькі на слуці пераканання. Ствараем бяскоңцы камсіц і падкамсіц, адрываючы ад справы на пусты пасяджэнні найбольш азартных, добрых студэнтаў. Мін тым, «прапраноўка» на гультаўшчыне дзеянічае вельмі слаба. У групах з'яўляюцца свайго роду рэкардсмены, якія прагуляюцца на практычнай наўчальнай годзе па 150—200 гадзін заніткаў і яшчэ маюць па 10—15 вым, заўваг, папярэджанні.

Даўно ідуць размовы аб неадходнасці больш дзеянскіх мер да выпускніку, якія не пасхадзяць па размеркаванні. Але далей размову спраўва не ідзе. А мін тым, ёсьць здавальняючы способ пірвичнага замацавання кад-

раў. Не так даўно ўведзены стажыроўка выпускнікоў. Вынікі яе, аднак, пакуль не вельмі адчувальны. Да пасыпі, за час стажыроўкі выпускнік прапаваў дрэнін і вея сябе не лепшым чынам (на ўчастнікі, такіе адзінкі). Як паўплывае гэта на яго лёс? Дыплом ён ўсё роўна атрымае. А на нашу думку, дыплом выпускніку трэба уручыць пасля стажыроўкі, з улікам атрыманай ім ха-

НЯДБАЙНЫ

у асноўным дзяўчыты, якім цяжка бытава процістаяць цыянічнаму напору некалькіх расхлабаных маладых людзей.

Атмасфера адноснай беспакаранасці прыводзіц да росту дробных парушэнняў дысцыпліны: разавых неслістых спазненняў сірод добрых студэнтаў. Логіка тут простая: калі студэнту Н. можна прагуляваць тыдні, чаму я не могу праpusціць некалькі гадзін? На жаль, дрэнны прыклад заразіў.

Пагарашэнне дысцыпліны, расхлабанасце на працэсе вучобы маюць і далейшыя вынікі. Расце колькасць выпускнікоў, якія не з'яўляюцца да месца працы. Калі ўлучыць гэту акалічнасць, то элементарны падлік пакажа, што выключэнне некалькіх выпускнікоў з студэнтаў з любога курса прынясе больш карысць, чым наша неўчыральнасць. Цярпенне.

Пагарашэнне дысцыпліны, расхлабанасце на працэсе вучобы маюць і далейшыя вынікі. Расце колькасць выпускнікоў, якія не з'яўляюцца да месца працы. Калі ўлучыць гэту акалічнасць, то элементарны падлік пакажа, што выключэнне некалькіх выпускнікоў з студэнтаў з любога курса прынясе больш карысць, чым наша неўчыральнасць. Цярпенне.

Можа стварыцца ўражанне, што я заклікаю да празмерна жорсткіх мер у адносінах да студэнтаў. Мін тым размова ідзе толькі аб захаванні правілаў унутранага распарадку ў ВНУ, аб выкананні студэнтамі іх прымадзянскага абавязку, нарашце, або элементарнай прыстойнасці. І нарашце, размова ідзе аб парушыўлівай дыпломаў.

Можа стварыцца ўражанне, што я заклікаю да празмерна жорсткіх мер у адносінах да студэнтаў. Мін тым размова ідзе толькі аб захаванні правілаў унутранага распарадку ў ВНУ, аб выкананні студэнтамі іх прымадзянскага абавязку, нарашце, або элементарнай прыстойнасці. І нарашце, размова ідзе аб парушыўлівай дыпломаў.

Волыт выключэння студэнтаў за недысцыплінаванасці з правам на наступнае аднаўленне праз некалькі час, думеца, сябе апраўдае. Па нашых назіраннях, з коінных дзесяці вучыць ў ВНУ. Менавіта гэтыя людзі становіцца тормазам за ўсёй нашай работе.

Волыт выключэння студэнтаў за недысцыплінаванасці з правам на наступнае аднаўленне праз некалькі час, думеца, сябе апраўдае. Па нашых назіраннях, з коінных дзесяці вучыць ў ВНУ. Менавіта гэтыя людзі становіцца тормазам за ўсёй нашай работе.

На стол дэкана кладзіцца дакладны, у якіх паведамляеца, колкі студэнтаў адсутнічала на лекцыях. Часцей за ўсё такую дакладную пішу хто-небудзь з

ПАПЯРЭДНІ ЗАКАЗ:

ЗРУЧНА І НАДЗЕЙНА

Кожны год цэнтральныя і рэспубліканскія выдавецтва распавісюджаюць анатаваныя тэматычныя планы выпуску літаратуры. Па гэтых планах можна знайміцца з маркуемымі да выпуску выданіямі на наступныя год. Тыя, каго пасля знаёмаства з тэмпланамі зацікаўшыя асобныя кнігі, могуць зрабіць на іх папярэдні заказ. Тэматычныя планы выдавецтва «Беларусь», «Вышэйшая школа», «Навука і тэхніка», «Університетское» ёсць у кніжным магазіне № 19 па вул. Савецкай, 106. Выкладчыкам, супрацоўнікам, студэнтам універсітата можна аформіць тут папярэднія заказы на неабходныя кнігі, плануемыя да выпуску.

Літаратура выдавецтва «Вышэйшая школа», якая плануецца да выпуску ў 1985 годзе, прысвечана актуальным проблемамі падрэхтоўкі маладых спецыялісту для народнай гаспадаркі, выхаванню ў іх высокіх маральных якасцях, фарміраванню марксісцка-ленінскага светапогляду. Тут будуть выпушчаны падручнікі, вучебнікі і методычныя дапаможнікі па актуальных напрамках сучаснай навукі і тэхнікі, па матэматыцы, фізіцы, радыёэлектроніцы і кібернетыцы, хіміі, філаграфіі і інш.

Для студэнтаў эканамічных спецыялізацій ВНУ выдавецтвам плануюцца да

выпуску наступныя кнігі: Вяршыгара Я. Я., Кім С. А., Навукоўшчыль М. В. Асновы кіравання: Вучэбнік дапаможнік; Экономіка прадпрыемства: Вузбэн. дапаможнік (Пад рэд. У. Д. Арашчанкі).

Студэнтам універсітэта, якія спецыялізуюцца па прыкладнай матэматыцы, а таксама аспіранту, навуковых супрацоўнікаў зацікаўшыя кніга І. В. Максімэя «Матэматычнае мадэлізованне вялікіх сістэм».

Літаратура, якую выпускае выдавецтва «Університетское», папулярная не толькі ў нашай краіне, але і за мяжой. Яна экспартуецца ў 102 краіны свету. Гэта не выпадково. Аўтарамі многіх кніг з'яўлюючыся вядомыя спецыялісты ў розных галінах науки.

Літаратура выдавецтва «Університетское» адпраўшца не толькі выкладчыкам і студэнтам ВНУ, але і спецыялістам-практыкам, партыйным і гаспадарчым работнікам, слухачамі розных тэатральных семінараў, народных універсітэтаў.

Заказы на кнігі гэтага выдавецтва могуць выкладчыкам і студэнтамі біялагічных, фізічных, матэматычных, філаграфічных спецыялізацій.

Чакаем вас, таварышы, у нашай кнігарні.

Е. ГРАБЦЕВІЧ,
драдавец магазіна.

маладых выкладчыкаў. Атрымаўшы яе, я звычайна прашу яго разам са мной праанализаць ситуацыю. Мая працавана спачатку амержаўца не ў самімі студэнтамі або з куратарамі групы, як правіла, адхілецца. — Не мая гэта справа, — гаворыць звычайна выкладчык.

А чы? Ці не кожнага з нас, калі мы хвареем за гонар ВНУ? А што калі выкладчык падтэрое ў лекцыі

наадварот, вельмі аб'ёмныя і складаныя студэнтам звычайне не выконвае. Лёгкае заданне ён спадзяеца зрабіць на хаду, перад семінарам, а за складане не бярача зусім, таму што разумее, што на яго выкананне ў яго не хопіць часу і сілы. Заданні ў апошнія гады не памяняшаюцца. Студэнты-філолагі другога курса паддлічылі, наўпрывяд, што им трэба чытаць штотыдзень не менш

сямісот старонак тэксту адной толькі мастакаў літаратуры. Прычым зменшыць гэту колькасць нельга. Існуюць тыповыя праграммы, якія мы абавязаны выконваць.

Наши даследаваніі паказвалі таксама, што прыкладна дэве трэція студэнтаў, якія адсутнічаюць на семінарах, не з'яўлююцца на іх толькі з-за свайгі непадрэхтаванасці да заняткаў: трапіць у нямецкую станковішчу зі сорамна. Але ці гэтым тлумачыцца і другі трывожны факт. У першыя вучобы ў ВНУ часта хвараюць добрыя і выдатныя студэнты, тыя, хто адрывае для работы час ад сну і вольнага часу. Проблемы методыкі таксама набываюць, як бачна, не толькі вучэбны, але і маральных аспектаў і аспектаў аховы здароўя.

Г. БАБКІН,
дэкан, дэкан факультэта Пісменства Дзяржунівага ўніверсітэта.
(Газета «Ізвестія», 9 чэрвеня 1984 г.)

якіх матэрыяліяў падручніка? Калі яго курс не завостраны на вузлавых проблемах? Калі лектар гаворыць мантона і вяла? Колькі тых «калі»? Няма патрэбы гаворыць, што вони прыходзяць з часам. Але наспаўжжае шыльда нежаданне часткі выкладчыкаў улічваць пажаданні студэнцікі аўтадыўства, цікавіцца аддачай ад асабістай работы.

На многіх кафедрах і ВНУ існуе ўстойлівае ўбліжение, нібы методыка выкладання спасцігаеца ў ходзе работы, і педагогічнае чуцві з'яўляецца сама собой. Але праходзяць гады, дзесяцігоддзі, а спрабы ў выкладчыка не паліпшаюцца: тая ж медыятычная глухата. Весь канкрэтны приклад. Даўдзіроўка заданняў для самастойнай работы, на думку некаторых паважаных калег, — «правлема, якая не варта выдзенага лікса». Між тым нашы даследаваніі прывялі да зусім іншых вынікаў. Аказаўшася, што як простыя самастойныя работы, так і

ад РЭДАКЦЫІ: у зменшаным вышэй артыкуле заінтриўні аўтарамі праблемы ўзаемадзеяння навучання і выхавання, праблемы маральных страт, якіх з'яўляюцца ад недахолу патрабаванасці да якасці падрэхтоўкі спецыялісту, злабадзенні і ў нашым універсітэце. Таму рэдакцыя шматтыражкі ставіць свайгі мітей начальнікі па старонках газеты «Гомельскі ўніверсітэт» размову выкладчыкаў, студэнтаў ГДУ аб тым, як вырашыць гэтыя праблемы.

АД РЭДАКЦЫІ: у зменшаным вышэй артыкуле заінтриўні аўтарамі праблемы ўзаемадзеяння навучання і выхавання, праблемы маральных страт, якіх з'яўляюцца ад недахолу патрабаванасці да якасці падрэхтоўкі спецыялісту, злабадзенні і ў нашым універсітэце. Таму рэдакцыя шматтыражкі ставіць свайгі мітей начальнікі па старонках газеты «Гомельскі ўніверсітэт» размову выкладчыкаў, студэнтаў ГДУ аб тым, як вырашыць гэтыя праблемы.

Пошук сядуць археолагі

ЛЯ ВЫТОКАЎ ГІСТОРЫІ РАДЗІМІЧАЎ

Стараўшынарскі летапіс пачатку XII стагоддзя паведамляе цікавую легенду. Жылі калісьці два браты — Радзім і Вялікі. Пасяліліся яны са сваімі суплеменікамі на Сожы і Аке, і стала называцца племя радзімічы па імені Радзіма, а вялічай — па імені Вялікі. Былі радзімічы, якія аселі на Сожы, язычнікамі, збраліся яны на «Ігрышы», танцы і спявалі розныя «д'ябальскія» песні. А калі паміраў хто-небудзь з іх, то спальвалі яго на вогнішчы, і косці яго ў невялікім сасудзе ставілі на слуху пры дарогах. Гэты запіс, зроблены больш вясмы содень гадоў назад летапісцамі, выхаванымі на духу хрысціянскай мародзі і пагарды да «бязбожнікаў», даўшы паведамленні аб яго вялікім нябажніцтве.

Літаратура выдавецтва «Університетское» адпраўшца не толькі выкладчыкам і студэнтам ВНУ, але і спецыялістам-практыкам, партыйным і гаспадарчым работнікам, слухачамі розных тэатральных семінараў, народных універсітэтаў.

Заказы на кнігі гэтага выдавецтва могуць выкладчыкам і студэнтамі біялагічных, фізічных, матэматычных, філаграфічных спецыялізацій.

Заказы на кнігі гэтага выдавецтва могуць выкладчыкам і студэнтамі біялагічных, фізічных, матэматычных, філаграфічных спецыялізацій.

Заказы на кнігі гэтага выдавецтва могуць выкладчыкам і студэнтамі біялагічных, фізічных, матэматычных, філаграфічных спецыялізацій.

Заказы на кнігі гэтага выдавецтва могуць выкладчыкам і студэнтамі біялагічных, фізічных, матэматычных, філаграфічных спецыялізацій.

Заказы на кнігі гэтага выдавецтва могуць выкладчыкам і студэнтамі біялагічных, фізічных, матэматычных, філаграфічных спецыялізацій.

Заказы на кнігі гэтага выдавецтва могуць выкладчыкам і студэнтамі біялагічных, фізічных, матэматычных, філаграфічных спецыялізацій.

Заказы на кнігі гэтага выдавецтва могуць выкладчыкам і студэнтамі біялагічных, фізічных, матэматычных, філаграфічных спецыялізацій.

Заказы на кнігі гэтага выдавецтва могуць выкладчыкам і студэнтамі біялагічных, фізічных, матэматычных, філаграфічных спецыялізацій.

Стараўшынарскі летапіс пачатку XII стагоддзя паведамляе цікавую легенду. Жылі калісьці два браты — Радзім і Вялікі. Пасяліліся яны са сваімі суплеменікамі на Сожы і Аке, і стала называцца племя радзімічы па імені Радзіма, а вялічай — па імені Вялікі. Былі радзімічы, якія аселі на Сожы, язычнікамі, збраліся яны на «Ігрышы», танцы і спявалі розныя «д'ябальскія» песні. А калі паміраў хто-небудзь з іх, то спальвалі яго на вогнішчы, і косці яго ў невялікім сасудзе ставілі на слуху пры дарогах. Гэты запіс, зроблены больш вясмы содень гадоў назад летапісцамі, выхаванымі на духу хрысціянскай мародзі і пагарды да «безбожнікаў», даўшы паведамленні аб яго вялікім нябажніцтве.

Літаратура выдавецтва «Університетское» адпраўшца не толькі выкладчыкам і студэнтам ВНУ, але і спецыялістам-практыкам, партыйным і гаспадарчым работнікам, слухачамі розных тэатральных семінараў, народных універсітэтаў.

Заказы на кнігі гэтага выдавецтва могуць выкладчыкам і студэнтамі біялагічных, фізічных, матэматычных, філаграфічных спецыялізацій.

Літаратура выдавецтва «Університетское» адпраўшца не толькі выкладчыкам і студэнтам ВНУ, але і спецыялістам-практыкам, партыйным і гаспадарчым работнікам, слухачамі розных тэатральных семінараў, народных універсітэтаў.

Літаратура выдавецтва «Університетское» адпраўшца не толькі выкладчыкам і студэнтам ВНУ, але і спецыялістам-практыкам, партыйным і гаспадарчым работнікам, слухачамі розных тэатральных семінараў, народных універсітэтаў.

Літаратура выдавецтва «Університетское» адпраўшца не толькі выкладчыкам і студэнтам ВНУ, але і спецыялістам-практыкам, партыйным і гаспадарчым работнікам, слухачамі розных тэатральных семінараў, народных універсітэтаў.

Літаратура выдавецтва «Університетское» адпраўшца не толькі выкладчыкам і студэнтам ВНУ, але і спецыялістам-практыкам, партыйным і гаспадарчым работнікам, слухачамі розных тэатральных семінараў, народных універсітэтаў.

Літаратура выдавецтва «Університетское» адпраўшца не толькі выкладчыкам і студэнтам ВНУ, але і спецыялістам-практыкам, партыйным і гаспадарчым работнікам, слухачамі розных тэатральных семінараў, народных універсітэтаў.

Літаратура выдавецтва «Університетское» адпраўшца не толькі выкладчыкам і студэнтам ВНУ, але і спецыялістам-практыкам, партыйным і гаспадарчым работнікам, слухачамі розных тэатральных семінараў, народных універсітэтаў.

Літаратура выдавецтва «Університетское» адпраўшца не толькі выкладчыкам і студэнтам ВНУ, але і спецыялістам-практыкам, партыйным і гаспадарчым работнікам, слухачамі розных тэатральных семінараў, народных універсітэтаў.

Самыя стараўшынныя вырабы адносіцца яшчэ да каменна-веку: кромнікі наканечнікі стралы, абломакі кромнікі шліфаванай сініеры, фрагменты гліняных сасудаў V—IV тысячагоддзя да нашай эры.

Насосіцца селішча, размешчанае на беразе ракі Уль. Ёсьці адкрыта ў 1981 годзе. На разбораным полі знайдзены абломкі славянскай пасуды VIII—X стагоддзяў нашай эры. Карпатская раскопачная пачыналася ў пачатку 1980-х гадоў.

Славян-радзімічы, якія насялялі гэтыя месцы ў канцы I — пачатку 2 тысячагоддзя нашай эры, займаліся сельскай гаспадаркай і рознымі рамствамі. Знойдзеныя жалезныя вырабы, адмаленыя кавалімі з мясцовай балотнай руды, здабытай у рапчанай пойме. У каменікі жаночых упрыгажэнняў вызначаеца панерка з чырвонага сердаліку. Вучоныя установілі, што такі панерк утварыўся на тэрыторыю стараўшыннага Чашэрска і Насовічаў. Добраўшчырская раённая раскопкамі ўскрыта больш падўсячыя квадратных метраў плошчы стараўшыннага паселішча. Нісімавіцкая селішча разміщчаецца на малаяўнічым абрыўыстым беразе ракі Покаш на мясцовасці, якую называюць «Белая Гара».

Вось і першыя археалагічныя знаходкі: рэшткі пасуды з лінейным і хвалістым арнаментам, жалезныя ножы. Такія речы ўжываліся стараўшыннага паселішчамі ў X стагоддзі нашай эры. Былі адкрыты рэшткі ачага, у канструкцыю якога уваходзілі каменныя валуни, гаспадарчыя ямы для захоўвання розных прыпасаў, сляды паўзымлявачнага паселішча VI—VII стагоддзяў нашай эры.

Пасля і першых археалагічных знаходак: рэшткі пасуды з лінейным і хвалістым арнаментам, жалезныя ножы. Такія речы ўжываліся стараўшыннага паселішчамі ў X стагоддзі нашай эры. Былі адкрыты рэшткі ачага, у канструкцыю якога уваходзілі каменныя валуни, гаспадарчыя ямы для захоўвання розных прыпасаў, сляды паўзымлявачнага паселішча VI—VII стагоддзяў нашай эры.

Пасля і першых археалагічных знаходак: рэшткі пасуды з лінейным і хвалістым арнаментам, жалезныя ножы. Такія речы ўжываліся стараўшыннага паселішчамі ў X стагоддзі нашай эры. Былі адкрыты рэшткі ачага, у канструкцыю якога уваходзілі каменныя валуни, гаспадарчыя ямы для захоўвання розных прыпасаў, сляды паўзымлявачнага паселішча VI—VII стагоддзяў нашай эры.

Пасля і першых археалагічных знаходак: рэшткі пасуды з лінейным і хвалістым арнаментам, жалезныя ножы. Такія речы ўжываліся стараўшыннага паселішчамі ў X стагоддзі нашай эры. Былі адкрыты рэшткі ачага, у канструкцыю якога уваходзілі каменныя валуни, гаспадарчыя ямы для захоўвання розных прыпасаў, сляды паўзымлявачнага паселішча VI—VII стагоддзяў нашай эры.

Пасля і першых археалагічных знаходак: рэшткі пасуды з лінейным і хвалістым арнаментам, жалезныя ножы. Такія речы ўжываліся стараўшыннага паселішчамі ў X стагоддзі нашай эры. Былі адкрыты рэшткі ачага, у канструкцыю якога уваходзілі каменныя валуни, гаспадарчыя ямы для захоўвання розных прыпасаў, сляды паўзымлявачнага паселішча VI—VII стагоддзяў нашай эры.

Пасля і першых археалагічных знаходак: рэшткі пасуды з лінейным і хвалістым арнаментам, жалезныя ножы. Такія речы ўжываліся стараўшыннага паселішчамі ў X стагоддзі нашай эры. Былі адкрыты рэшткі ачага, у канструкцыю якога уваходзілі каменныя валуни, гаспадарчыя ямы для захоўвання розных прыпасаў, сляды паўзымлявачнага паселішча VI—VII стагоддзяў нашай эры.

А. МАКУШНІКАУ,
выпускнік ГДУ 1983 года,
археолаг, аспірант
Інстытута гісторыі АН
БССР.

Э. БЕЛІКАВА,
студэнтка 5-га курса
гісторыка-філаграфічнага
факультэта.

ГУМАРЭСКА МАЛЕНЬКАЯ ТРАГЕДЫЯ

Мішка — заўзяты аматар эстраднай музыкі, Кожны дзень з раніцы да вечара чуюцца з яго пакоя мелоды папулярных песен. Жыхары інтэрната ўжо прывычлі класісці спачынацца і ўставаць пад музичнае суправаджэнне Мішкага магнітрафона, купленага ім на грошы, заробленыя ў буддатрадзе.

Мішка сам лічыць сябе вялікім знаўцам сучаснай музыкі. Баксонца можа расказаць пра вядомыя савецкія і замежнікі рок-группы, ансамблі, назубок ведае іх рэпертуар. І нічога дрэнага ў гэтым не было бы, калі бы юнак не прыносіў музыку ў ахвяру вучобе.

Што мне гэтыя лекцыі па літаратуры — не раз апраўдаўся хлопец пе-ред актывам курса... Усё ж яшчэ з школы вядомы...

І ў той час, калі яго аднакурснікі сядзялі на занятиях, быў гатовы іспыту, эхаць хоць на край горада, свету, каб зрабіць новыя замісы са міямі апошнімі музычнай наўкі.

А вчарам з зада-

валенiem і гонарам націс-каў на кнопкі свайго «магі» — і пацінаў выдаваць атракцыёнамі, якія слыхава-чытаваніем і падзілілі.

Ну, думаю, пашанца-вала Мішку, выцікнуў білет, а ў ім пытанне: «Маленькая трагедыя А. С. Пушкіна». Сяджу, сам рыхтуюся на падножку, якія слыхава-чытаваніем і падзілілі.

Гучны смех зноў пакаўціся па пакоі. А Мішку, апусціўшы галаву, не мог падніміць на саброму заліті чырвонага ад сораму твар.

Супраўдная маленькая трагедыя...

Т. ДУБЯК.

